

บัวบก

ชื่อไทย : บัวบก

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : Asiatic pennywort

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Centella asiatica* (Linn.) Urban.

โดย นางสาวบุษกร พิฒประยูร

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

โทร. 0 2579 3542

ราคาขาย (กิโลกรัม/บาท)													
ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
2557	50	25	30	25	30	40	40	35	25	30	35	40	33.75
2558	40	25	30	35	30	35	45	30	35	30	50	60	37
2559	50	50	25	35	60	55	35	40	35	30	50	65	44

ราคา ณ ตลาดกลางค้าส่ง

สถิติการผลิต		
รายการ	58	59
จำนวนผู้ปลูก (ครัวเรือน)	344	357
พื้นที่ปลูก (ไร่)	1,902.25	2,101.25
ผลผลิต (ตัน)	7,609	8,405

ต้นทุน/ผลตอบแทน	
ต้นทุนรวม (บาท/ไร่)	19,530
- ค่าพันธุ์	4,500
- ค่าปุ๋ย	2,700
- ค่าสารกำจัดศัตรูพืช	2,400
- ค่าวัสดุอื่นๆ	900
- ค่าเตรียมดิน	2,150
- ค่าจ้างปลูกและดูแลรักษา	3,380
- ค่าจ้างเก็บเกี่ยว	700
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	2,800
ผลตอบแทน (บาท/ไร่)	79,450

แหล่งผลิต
นครปฐม นครศรีธรรมราช นนทบุรี

ส่งออกต่างประเทศ
ส่งออกในรูปแบบวัตถุดิบเพื่อนำไปแปรรูปเป็นสารสกัดเป็นสารตั้งต้นที่เป็นองค์ประกอบเวชสำอาง และเป็นผง รวมทั้งส่งออกในรูปแบบของผลิตภัณฑ์บำรุงสุขภาพและเครื่องสำอาง

ประเทศคู่ค้าของไทย
ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ออสเตรเลีย พม่า อินเดีย จีน

ฤดูกาลผลิต											
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มีผลผลิตต่อเนื่องตลอดทั้งปี											

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร

สำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัด, เกษตรกรผู้ปลูก

ศักยภาพจุดเด่น/	ปัญหาและข้อจำกัด	แนวทางพัฒนาแก้ไข/
1. ปลุกโตง่ายในพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ เก็บเกี่ยวได้รวดเร็วและสามารถให้ผลผลิตได้ตลอดปี 2. เป็นพืชสมุนไพรที่มีโอกาสพัฒนาได้ เนื่องจากมีราคาสูงสุดที่เกษตรกรจำหน่ายได้ (บาท/กิโลกรัม) สูงกว่าพืชการเกษตรหลักบางชนิด เช่น ข้าว 3. สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่เกษตรกรได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งการผลิตเพื่อจำหน่ายผลผลิตสด แปรรูปเป็นสินค้าเพื่อบำรุงสุขภาพ ผลิตเพื่อเป็นยารักษาโรค หรือแม้แต่นำไปสกัดในรูปแบบเครื่องประทินผิวและความงาม 4. บัวบกเป็น ชนิดสมุนไพรนำร่อง 5 ใน 1ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาสมุนไพรไทย : สมุนไพรไทย สินค้าโลก - .ศ.พ)2556-2560(เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ ภายใต้โครงการ Thailand Champion Herbal Products : TCHP ให้เป็นที่นิยมแพร่หลายมากขึ้นทั้งในประเทศ และระดับสากล 5. บัวบกสกัดให้สารสำคัญเป็นสารกลุ่ม triterpenoid เป็นสารที่กระตุ้นการสร้างคอลลาเจน(collagen) ในเนื้อเยื่อผิวหนังกลับคืนสู่สภาพปกติ จึงนิยมนำไปใส่ในเครื่องประทินผิวและความงาม รวมทั้งจากมีบาดแผล เสริมสร้างเนื้อเยื่อให้แข็งแรงและมีความยืดหยุ่น สารสกัดจากบัวบกจึงจัดว่าเป็นสารที่ปลอดภัยเมื่อรับประทาน	1. ขาดการวิจัยและพัฒนาควบคุมประสิทธิภาพ มาตรฐาน และขาดการทดสอบประสิทธิภาพเชิงวิทยาศาสตร์ ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้สมุนไพรไทยได้รับการรับรองมาตรฐาน เพื่อให้เข้าสู่ตลาดโลกได้ 2. เกษตรกรยังผลิตตามระบบคุณภาพมาตรฐานไม่มากพอที่จะทำให้มีผลผลิตที่ดี ที่ได้รับความน่าเชื่อถือตามระบบการผลิตที่ดี ทำให้ยังพบการปนเปื้อนจากจุลินทรีย์ และสารเคมีตกค้าง 3. คนไทยส่วนใหญ่มักมองข้ามผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย ซึ่งหากเราสามารถพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ออกแบบผลิตภัณฑ์ให้สวยงามเป็นที่ต้องการของตลาด และมีการประชาสัมพันธ์ที่ดี ประกอบกับมีข้อมูลทางวิชาการ มีเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยจะส่งเสริมการใช้สมุนไพรมากขึ้น	1. บัวบก เป็นสมุนไพรที่ใช้ทั่วโลก โดยเฉพาะในเครื่องสำอาง จะมีสารสกัดจากบัวบกเป็นส่วนผสม เพราะบัวบกทำหน้าที่ป้องกันการแพ้เครื่องสำอาง ช่วยบำรุงผิว บำรุงกำลัง บำรุงหัวใจ แก้อ่อนเพลีย และเมื่อยล้า หากปลูกอย่างมีคุณภาพจะเป็นสมุนไพรที่มีความต้องการในตลาดโลกสูง ดังนั้นต้องส่งเสริมให้ผู้ผลิตบัวบกต้นน้ำของวัตถุดิบได้ตระหนัก และเข้าใจถึงการผลิตที่มีคุณภาพตามระบบมาตรฐาน มีความปลอดภัย ลดการใช้สารเคมีที่ไม่จำเป็นซึ่งจำเป็นอย่างยิ่ง 2. ส่งเสริมเพิ่มมูลค่าวัตถุดิบด้วยการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ และสร้างความหลากหลายสินค้าให้เกิดความน่าสนใจ รวมทั้งสร้างสร้างความน่าเชื่อถือให้มากขึ้น 3. ส่งเสริมบูรณาการทุกภาคส่วนทั้งภาคประชาชน เอกชน และภาครัฐ มาร่วมกันระดมความรู้ ความคิดเห็น ข้อมูลเพื่อผลักดันให้เกิดผลเป็นรูปธรรมได้จริง 4. ส่งเสริมสนับสนุนนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ใช้ในกระบวนการ ตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทางแบบครบวงจร เพื่อให้ไม่เกิดปัญหา เช่นผลิตแล้วทำสารสกัดเองไม่ได้ เนื่องจากไม่มีเทคโนโลยี ไม่มีทุน ต้องสั่งนำเข้าทำให้วัตถุดิบที่มีขายไม่ได้ หรือผลิตแล้วขายได้ราคาถูกผู้ผลิตไม่มีความรู้ ทุน เทคโนโลยีในการแปรรูปเพิ่มมูลค่าได้ 5. ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับส่งเสริมสนับสนุนการใช้สมุนไพรไทยอย่างกว้างขวางมากขึ้น เช่น ส่งเสริมการกินของไทย ใช้ของไทย รวมถึงสมุนไพรภูมิปัญญาของไทยด้วย

